

ACC. N:R M. 12481:1-3.

Landskap: Blekinge Upptecknare: Eric B. Karlsson, Tving
Härad: Medelstads Berättare: Lenn E. Wallin, Tving
Socken: Tving Berättarens yrke: skräddare
Uppteckningsår: 1952 Född år 1862 i Braästorp, Tving

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kyrkbygdsv. s. 1-3.

Lw 88.

ACC. N:R M. 12481:/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kyrkkryddor: Kryddkvast bars av alla kvinnliga kyrkbesökare intill 1890, därefter blev det bara de äldre som fortsatte intill sin död.

Växterna kunde variera, men skulle det vara sådana med en stark stark lukt, såsom Lavendel, Abrodd, Mynta, Isop, Nejlika, de bars synliga, i venter hand låg först psalmboken därpå sammanvikt en näsduk därpå kryddkvasten, alla kvinnor hade ej kryddkvast, det var de som ej hade råd att hålla sig med luktvatten eller svampdosa.

På dessa kryddkvastar luktade de om de blev sömniga, ty på den tiden varade en predikan upptill 2 timmar. Kryddkvasten, svampdosa för de kvinnliga och snusdosa för männen användes såsom stimulantia under predikan. På hösten måste örterna tillvaratagas för vinterns behov, de ihopbands i små kvastar / buketter / och förvarades i kista eller byrålåda ibland högtidskläder. Gren av Myrten lades i psalmboken vid söndagens text före avresan från hemmet.

Som här ovan nämnts vid alla kyrkliga besök lika, svampdosa fick lånas i kyrkbänken av i stånd likställda, om någon man bar svampdosa är ej känt ty snus och tuggtobak begagnade mera allmänt då av män.

Svampdosa var av guld eller silver, upptecknaren har en såsom

Lup.
88
1

ACC. N:R M. 12481:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

minne efter mor, den är 42 x 28 x 22 m.m. förgylt silver stämplad år 1876 / C. 3 kronor, J.B. X 5 / samt initialer H.E. / Hanna Eriksdotter / inuti är en inpassad svamp vilken fuktades med någon välluktande vätska, å locket är anbringad en veckad oval ring, inuti den är under glas insatt en bild av 2 unga människor en flicka och en gossa klädda i någon färggrann häradsdräkt.

Dessa svampdosor bars i kjorkelfickan, de som hade luktflaskor hade även dem i fickan, svampdosorna tillverkades av guldsmeder i städerna, luktflaskor såldes i alla affärer på land och i stad.

Ett par kvistar av ovan omnämnda örter bars även då, men å bröstet fastsatta med en nål, tiden har jag här tidigare berört.

Sagesmannen omtalar att hemkokade karamällor såldes vid ingången till kyrkan det var en gammal gunna vid namn / Långa Kitta / hon dog 1897 och sedan har ej någon karamällförsäljning egt rum här.

När bruket kom till är svårt att nu yttra sig över, men att prästen ej gillade bruket är av sagesmannen bekant, prästen fördömde oseen den att bjuda varandra i kyrkbänken både det ena och andra, predikan blev kortare kommunikationerna förbättrades kyrkbesökarna tröttades ej.

ACC. N:R M. 12481:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sven E. Wallin berättar efter sin fader, båtsmannen Måns Wallin
at vid besök i kyrkan hade alla som hade råd / råd lika med förmögen-
het / att taga något från hemmet, skulle det bjudas bekanta vid och
i kyrkan, det hände ofta att bränvinspluntan fick cirkulera i bänk-
raden, detta kunde ju ej prästen tillåta utan det blev varning såväl
i predikan, som även personligen genom inkallelse till exp. ifrån
bränvinet kom steget till att med sig vin, vilket tillhandahölls i
varje butik å landet. Så sent som 1890 skulle vid begravning sorge-
huset ha med sig mat och bränvin till klockare och ringare, detta var
en gammal sed. Kyrkbesöket var på 1880 talet inte enbart att höra
Guds ord, det var även en träffpunkt för släkt och vänner, ungdom fick
vid kyrkan kontakt med andra ungdomar och många giftermål ordnades
där i målsmäns närvaro, därför var både gamla och unga måna om att
pryda sig så gott sig göra låter med blommor och luktvatten, samt att
kunna bjuda på något ovanligt i vardagsbruk, det fanns ju även här
vid sockenkyrkan vin och kaffestuga där en del slog sig ner både före
och efter gudstjänsten, men den affären stängdes på prästens ingri-
redan år 1867.

3